

Govor ministrice kulture i medija Nine Obuljen Koržinek na 41. UNESCO-ovoj Glavnoj skupštini

Poštovani predsjedniče Glavne skupštine,
Vaše ekscelencije,
Poštovana glavna ravnateljice,
Dame i gospodo,

zadovoljstvo mi je imati priliku ponovno se osobno obratiti Glavnoj skupštini.

U ime hrvatskog izaslanstva, čestitam predsjedniku Glavne skupštine, gospodinu Santiagu Irazabalu Mouraou na izboru, kao i gospođi Audrey Azoulay na reizboru za glavnu ravnateljicu naše organizacije.

Od našeg zadnjeg susreta prije dvije godine, svijet se značajno promijenio.

Globalni izazovi – od novih sukoba, velikih klimatskih i demografskih promjena, migracijskih tokova, političkog ekstremizma, nepoštivanja međunarodnog prava do velikog tehnološkog napretka koji je sa sobom donio hibridne prijetnje putem širenja lažnih vijesti i dezinformacija – postojali su i prije.

Međutim, pandemija ih je još više produbila te dodatno istaknula nove podjele, siromaštvo, nejednakosti i isključenost, posebice ranjivih skupina.

Iz ovoga smo naučili jednu lekciju – kada smo ranjivi, lakše nas je dijeliti, a to ujedno može dovesti do novih sukoba, nasilja i ekstremnih oblika ponašanja. Zato nam je potrebna zajednička suradnja kroz snažan multilateralni okvir.

Uoči obilježavanja njegovog 75. rođendana, UNESCO nam je potreban kao mjesto povjerenja, dijaloga, solidarnosti i dobre volje koje će povezivati države članice kroz konkretnu međunarodnu suradnju u obrazovanju, znanosti i kulturi – u želji stvaranja promjena na bolje.

Drago mi je da je Program strateške preobrazbe omogućio UNESCO-u da ponovo zauzme ulogu predvodnika u vrijeme krize. To je dokazao nizom inicijativa u

posljednje dvije godine, a tu brzu i učinkovitu reakciju ponovio je nedavno i na primjeru Haitija i Afganistana.

Hrvatska je bila svjedok ove UNESCO-ove uloge u solidarnosti nakon dva razarajuća potresa u glavnome gradu Zagrebu i Sisačko-moslavačkoj županiji koji su prouzročili veliko stradanje kulturne baštine. UNESCO-u, kao i drugim međunarodnim partnerima, smo na tome zahvalni.

Poštovane kolege,

Drago mi je da ćemo tijekom zasjedanja usvojiti mnoge važne odluke za funkcioniranje UNESCO-a u sadašnjem i post-COVID razdoblju.

Statistike posljedica pandemije su zabrinjavajuće, a posebno one koje se odnose na obrazovanje djevojčica i žena. Hrvatska pozdravlja brojne inicijative koje su omogućile nastavak obrazovanja, makar i virtualnog.

Obrazovanje je osnovno ljudsko pravo i mora ostati ključni motor održivog razvoja. U tom smislu Hrvatska ostaje posvećena ispunjavanju Agende 2030 i 4. cilja održivog razvoja, a posebno uključivom i cjeloživotnom obrazovanju za sve, te stoga pozdravlja osnaživanje *Globalnog mehanizma za obrazovnu suradnju*. Nadalje, hrvatska Vlada smatra kurikularnu reformu najvažnijim prioritetom kojim bi se osnažilo kritičko razmišljanje i osigurala usklađenost obrazovanja sa zahtjevima našega društva, gospodarstva i okoliša.

Posebno pozdravljamo izvješće *Budućnosti obrazovanja (Futures of Education)* koje prepoznaje da je obrazovanje najveći obnovljiv izvor čovječanstva koji može dati odgovore na sve današnje izazove – jer ono može promijeniti svijet.

Kada je riječ o visokom obrazovanju, zadovoljstvo mi je izvijestiti da je Hrvatska bila jedna od prvih država koja je ratificirala *Globalnu konvenciju o priznavanju kvalifikacija u visokom obrazovanju*.

U **znanosti**, napredak u digitalnoj komunikaciji, umjetnoj inteligenciji i biotehnologiji ima velik potencijal, ali također postavlja ozbiljna etička pitanja jer inovacije i tehnološke promjene mogu doprinijeti nejednakom razvoju čovječanstva.

Zato pozdravljamo prvi globalni dokument o etičkim načelima u umjetnoj inteligenciji koji će moći spriječiti mnoge rizike s kojima se suočavamo u digitalnom svijetu.

Pozdravljamo i usvajanje *Nacrta Preporuke o otvorenoj znanosti* jer je upravo znanstvena suradnja pokazala kako se može ubrzati pronalaženje znanstvenih rješenja za globalne izazove.

Ubrzanim klimatskim promjenama krhkost našeg planeta postaje sve očiglednija i očituje se u sve većoj ugroženosti **bioraznolikosti**.

Prije 50 godina, vizijom programa *MAB* počela se stvarati mreža rezervata biosfere radi izgradnje društava u skladu s prirodom. Tom vizijom vodile su se prvo Hrvatska i Mađarska, a nedavno su im se pridružile Austrija, Slovenija i Srbija te su stvorile najveće zaštićeno riječno područje u Europi – rezervat Mura-Drava-Dunav. Ovaj primjer pokazuje istinsko značenje jedinstva i suradnje u korist očuvanja prirodne baštine.

Drage kolege,

Zahvaljujući **kulturi**, „čovjek živi u punini ljudski život. Ona mu je potrebna za njegovo sazrijevanje i slobodu te njegova budućnost ovisi o njoj“. To su riječi pape Ivana Pavla II.

U doba zatvorenosti, taj utjecaj kulture na čovjeka došao je do izražaja više nego ikad. Hrvatska je snažno poduprla sve UNESCO-ove inicijative, poput *ResiliArta*, kojima se pokušao smanjiti štetni utjecaj pandemije na kulturne i kreativne industrije te na raznolikost kulturnih izričaja, prije svega kao aktivna članica Međuvladinog odbora.

Mondiacult 2022 bit će prilika za usvajanje novih politika pomoći umjetnicima pogođenim krizom.

Putem Međunarodnog centra za podvodnu arheologiju u Zadru, UNESCO-ovog centra II. kategorije, Hrvatska snažno podupire provedbu Konvencije iz 2001 godine. U tom okviru, Hrvatska je s osam sredozemnih zemalja odlučila zajednički

suradivati na očuvanju lokaliteta Skerki Banks u Tunisu gdje će biti upućena prva istraživačka misija.

Hrvatska je zemlja bogata kulturnom i prirodnom baštinom te smatra materijalnu i nematerijalnu baštinu jednako važnima zalažući se za primjenu holističkog pristupa u njihovom očuvanju, ali i uključivanje mladih i lokalnih zajednica. Smatramo da multinacionalne nominacije izvanredno promiču međunarodnu kulturnu suradnju.

Hrvatska podupire UNESCO-ovu utemeljiteljsku viziju koja je danas značajnija nego ikad. U svjetlu ove važne UNESCO-ove obljetnice, pozivam vas da udružimo snage za mir u svijetu osnažujući našu intelektualnu i moralnu solidarnost i jedinstvo na temelju dijaloga i međusobnog razumijevanja.

Hvala vam.